

Pressemeddelelse

Klausuleret til tirsdag den 8. oktober 2013 kl. 12

**Vismandsrapport om konjunkturudsigterne,
aktuel økonomisk politik og virksomhedsdynamik**

Vismændenes oplæg til mødet i Det Økonomiske Råd den 8. oktober har to kapitler:

- Kapitel I indeholder en konjunkturvurdering samt vurderinger og anbefalinger omkring aktuelle økonomisk-politiske problemstillinger
- Kapitel II indeholder en analyse af virksomhedernes beskæftigelses- og produktivtetsudvikling under opsving og krise

Plads til finanspolitisk lempelse

Efter tre års stagnation er der tegn på økonomisk fremgang. Væksten i BNP vurderes i år kun at blive omkring ¼ pct., men forventes at ville stige til godt 1½ pct. i 2014 og knap 2¼ pct. i 2015. Den fremadrettede vækst er stærk nok til at øge beskæftigelsen, men krisens tilbageslag og stagnation har betydet, at produktionen i år vurderes at ligge knap 4 pct. under det niveau, der kunne forventes i en normal konjunktursituation. Beskæftigelsen skønnes aktuelt at ligge næsten 100.000 personer under det normale. De kommende år forventes der fortsat betydelig ledig kapacitet med en produktion mere end 2 pct. under normalt niveau i 2015..

Finanspolitikken har siden 2010 været tilrettelagt med sigte på, at Danmark kan komme ud af EU-henstillingen om at forbedre de offentlige finanser. Det har betydet, at finanspolitikken er blevet strammet i 2011-13. I 2014 vurderes den planlagte finanspolitik at være neutral i forhold til aktiviteten, mens der er udsigt til en stramning i 2015.

Formandskabet forventer, at den strukturelle saldo de kommende år forbliver på den rigtige side af budgetlovens underskudsgrænse på ½ pct. af BNP, når beregningen baseres på Finansministeriets og dermed budgetlovens metode. Specielt forventes i 2014 et strukturelt underskud på ca. ¼ pct. af BNP. Samtidig skønnes det faktiske offentlige underskud at holde sig under 3-procent-grænsen, og der er udsigt til en gradvis forbedring af de offentlige finanser frem mod et overskud på godt ¼ pct. af BNP i 2020. Den positive udvikling skyldes i høj grad de senere års reformer til forbedring af de offentlige finanser, ikke mindst genopretningsaftalen fra 2010, som blandt andet indeholdt dagpengereformen, og tilbagetrækningsreformen vedtaget i 2012. De offentlige finanser vurderes dermed grundlæggende at være sunde.

Såvel konjunktursituationen som de sunde danske offentlige finanser taler dermed for en midlertidig lempelse af finanspolitikken.

Overvismand, Hans Jørgen Whitta-Jacobsen siger:

“Det er positivt, at regeringen med udspillet til finanslov lægger op til en lempelse af finanspolitikken på omkring 2½ mia. kr. i 2014. Vi mener, at der er mulighed for og grund til at gå lidt længere.”

“Danmark skal overholde det rammeværk, der er sat op om finanspolitikken; ellers ryger troværdigheden. Vi vurderer, at der inden for rammerne af budgetloven og

finanspagten er plads til en yderligere finanspolitisk lempelse i 2014 på omkring ¼ pct. af BNP eller ca. 5 mia. kr.”

“I betragtning af den svage konjunktursituation og Danmarks grundlæggende sunde offentlige finanser anbefaler vi, at man bruger det råderum, der er, og gennemfører en midlertidig lempelse af finanspolitikken i 2014 på omkring 5 mia. kr.”

“ En finanspolitisk lempelse skal være midlertidig og kunne f.eks. indeholde en fremrykning af allerede besluttede skattelettelser til 2014.”

Virksomhedsdynamik bidrager positivt til dansk økonomi

Det danske erhvervsliv er præget af en betydelig dynamik, hvor der løbende oprettes nye virksomheder, og eksisterende virksomheder lukkes, mens nogle virksomheder udvider, og andre indskrænker. I en normal konjunktursituation med en konstant beskæftigelse oprettes der på årsbasis omkring 120.000 nye job i de private byerhverv ved, at virksomheder udvider, og nye virksomheder opstår, mens et tilsvarende antal job forsvinder, fordi virksomheder indskrænker eller lukker. Det svarer til en årlig jobomsætning på 10 pct. af de beskæftigede.

Selv under krisen, hvor den samlede private beskæftigelse faldt med omkring 200.000 personer, var der virksomheder, som udvidede, og nye virksomheder, der opstod. I 2009-10 lå den årlige jobskabelse stadig på 6-8 pct. af beskæftigelsen, men samtidig kom jobnedlæggelsen i 2009 tæt på 20 pct.

Dynamikken blandt virksomheder betyder, at beskæftigelsen forskydes mellem forskellige segmenter af erhvervslivet. Disse bevægelser bidrager positivt til produktivitetsudviklingen. Specielt var det under krisen i særlig grad de lavproduktive virksomheder, der nedlagde mange arbejdspladser. Det betød, at den gennemsnitlige produktivitet steg.

Endvidere var der under tilbageslaget i 2009-10 ikke nogen generel tendens til, at det i særlig grad var højvækstvirksomhederne fra opsvinget i 2004-07, der måtte indskrænke mest.

Disse forhold tyder overordnet på en sund dansk virksomhedsdynamik i opsving og krise.

Overvismand, Hans Jørgen Whitta-Jacobsen siger:

“Den omflytning af job, der sker, når virksomheder starter, lukker, udvider og indskrænker, bidrager samlet set positivt til produktivitetsudviklingen. Specielt under krisen har der været tendens til, at det især var de lavproduktive virksomheder, som måtte indskrænke eller helt lukke.”

“I 2009 – midt under krisen, hvor den samlede beskæftigelse faldt voldsomt – blev der skabt mere end 70.000 private job ved, at eksisterende virksomheder udvidede beskæftigelsen og nye virksomheder ansatte medarbejdere. Det er stærkt opmuntrende.”

“Der er ikke tegn på, at højvækstvirksomhederne fra de gode år generelt indskrænkede mere end andre virksomheder under krisen. Dette tyder ikke på, at højvækstvirksomhederne generelt blot red på en bølge af overoptimisme og usund vækst.”

“Den grundlæggende sunde danske virksomhedsdynamik, vi har set testet under opsving og krise, giver ikke umiddelbart belæg for, at der skulle være brug for offentlig støtte til særlige grupper af virksomheder med henblik på at forbedre reallokeringen af arbejdskraft.”

“Den danske produktivitetsvækst fra midten af 1990’erne og frem til krisen var ikke imponerende. Ser vi imidlertid på udviklingen efter krisen, så har Danmark klarer sig godt i international sammenligning. Vi har indhentet meget af det tabte, og værdiskabelsen pr. time i Danmark ligger ikke dårligt i forhold til de lande, vi normalt sammenligner os med.”